

## MIS SAI EESTI SAADIKUTE TÄIENDUSTEST?

14. jaanuari «Utšitelskaja Gazetas» avaldati kaks kirja ühel teemal. Üks neist oli 10. jaanuaril ka «Rahva Hääles» avaldatud Peeter Kreitzbergi, Nikolai Tšurilini ja Elsa Gretškina kiri «Okkaline on demokraatia tee hariduses». Allakirjutanud tahavad Liidu hariduskomiteelt ja üleliiduliselt haridusnõukogult teada, kuhu olid 29. detsembril «Utšitelskaja Gazetas» avaldatud resolutsioonist kadunud 23. detsembril haridusnõukogu istungil vastu võetud täiendused, mis Eesti delegatsiooni nimel tegi Elsa Gretškina. Teine, pealkirjaga «Resolutsiooni viimistletakse», kannab haridusnõukogu esimehe V. Karakovski allkirja.

Selles teatab üleliiduline haridusnõukogu, et kuulas oma 23. detsembri istungil, kus osalesid mõningad redaktsioonikomisjoni liikmed, ära kõik kongressi resolutsiooni täiendusi ja märkusi teha soovinud saadikud.

Iga märkust arutati ja hääletati eraldi. Kõik läbivaadatud märkused jagati tinglikult järgmistesse rühmadesse: ühed tunnistati vajalikuks lülitada resolutsiooni teksti, teised kanti protokolli, mida kasutatakse meetmeplaani koostamisel. Kolmandaid, arvas nõukogu, võib pärast mõningast tööd kasutada seadusalgatuste vormistamisel. Oli ka selliseid märkusi, millega nõustumist ei pidanud nõukogu võimalikuks. Mõningad ettepanekud ei puudutanud resolutsiooni, vaid teisi kongressi dokumente, nendega jätkab ajutine kollektiiv tööd.

Saadikute märkuste suur hulk ja nende tõsidus ei võimaldanud neid taismahus arvestada 29. detsembri «Utšitelskaja Gazetas» avaldatud dokumendis. Resolutsiooni täiustamine jätkub. Redaktsioonikomisjon valdab nõukogu istungi fonogrammi täielikku ümberkirjutist.

Resolutsiooni lõplik tekst avaldatakse kongressi stenogrammide kogumikus.

Palusime seda haridusnõukogu esimehe kirjutist kommenteerida nõukogus Eestil esindaval Peeter Kreitzbergil.

«Oluline on märkida, et meie protest on vähemalt ühes venekeelses lehes ära trükitud. Samas toodud Liidu haridusnõukogu esimehe Karakovski vastus on aga täiesti üldsõnaline. Ta räägib, kuidas haridusnõukogu töötas, et seal tehti erineva kaaluga otsuseid. Kusjuures mõned otsused polnud kindlasti resolutsiooni tasemel ja jäeti lihtsalt protokolli, et neid analüüsida ja kuskil arvesse võtta. Karakovski ei reageeri konkreetsetele meie protestile. Vastus on mõõdaminev ega ava põhjust. Endiselt jääb segaseks, kuidas meie ettepanekud said kaotsi minna, miks need lõppresolutsioonis ei kajastu. Oeldud on väga imelikult, et töö resolutsiooni kallal kestab. On justkui loomulik, et asi untsu läks ja komisjon on justkui alles nüüd saanud endale täieliku fonogrammi teksti. Huvitav, miks seda tööd siis enne teksti saamist tegema hakati.»

Üldiselt on arusaamatu, miks Karakovski Liidu haridusnõukogu esimehena sellest asiast nii libedalt mööda läheb ja keda ta siin kardab või kaitsseb. Nõukogu tööd juhtis ta korrektset. Tema hinnangud, mis on prinjato ja mis pole prinjato, on olemas nii fonogrammis kui stenogrammis. Võibolla on süüdi see seltskond, kes dokumendi tehniliselt ümber kirjutas, ja Karakovski andis sellele variandile allkirja. Võib olla seisneb selles tema süü. Ausaks ja otsekoheseks ei saa seda vastust igatahes nimetada.

Meie järgmiseks sammuks jääb nüüd pöörduda nii hariduskomitee kui Karakovski poole ja küsida kuupäeval, kunas avaldatakse kokkupan-  
dude vastav tekst.»

IVAR JÕESAAR